

Гласило Националног савјета црногорске

националне мањине у Републици Србији

ISSN 2738 - 1722

ВИЈЕСТ

ГОДИНА I / БРОЈ 2

АПРИЛ / ЈУН 2021.

ВИЈЕСТ обиљежава 170 година од Његошеве смрти

ВИЈЕСТ

**НОВИНСКО
ИЗДАВАЧКА
УСТАНОВА
„ВИЈЕСТ“**

**21460 Врбас,
Маршала Тита 87**

тел: 021 702 521

ЖИРО РАЧУН

265 201031000860 739
Raiffeisen bank

Моб тел: 069 64 82 90,

тел: 021 702 521

E- mail: info@mne.rs

УПРАВНИ ОДБОР

др Благоје Марковић,
председник
Драгољуб Маловић, члан
Милун Чуровић, члан

**ДИРЕКТОР И
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК**

Драган Ивановић

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК

Радомир Чубрановић

НОВИНАРИ САРАДНИЦИ

Драган Мартиновић
Милун Чуровић
Александра Чубрановић,
фоторепортер

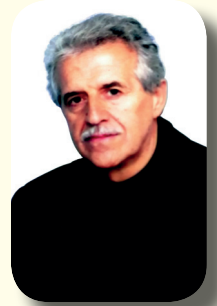
СЕКРЕТАР НИУ

„ВИЈЕСТ“
Александра Марковић

APR NV001006
ISSN 2738 - 1722
COBISS SR - ID 34298377

РИЈЕЧ УРЕДНИКА

ПРВИ БРОЈ ГЛАСИЛА „ВИЈЕСТ“ ОДЕ У ЈАВНОСТ

Поштовани читаоци,

оно што нас, малу редакцију, веома радује јесте то да је први број гласила „Вијест“ као капитални производ Националног савјета, од Вас читалаца и стручне јавности, био веома топло примљен са великом подршком да наставимо даље да се боримо са новим изазовима, са новим садржајима, који ће својим кварталним излагањем и објављеним чланцима, као што сам рекао у прошлом броју, унаприједити и надам се, спајати црногорску националну заједницу у Републици Србији.

Пред вама је други број гласила „Вијест“, на чијим страницама можете са радошћу и задовољством прочитати текстове које гласило у свом садржају објављује и прати.

На првом мјесту, рад свога оснивача Национални савјет црногорске националне мањине у Републици Србији, удружења Црногораца у Србији као и стручне текстове наших земљака, познатих у области здравства, сликарства, спорта, права, психологије, економије, културе, обавјештавања, образовања, употребе језика, као и других научних и стручних дисциплина.

Надам се, поштовани читаоци, да ће други број гласила „Вијест“ код вас наићи на још бољи пријем, што ће малој редакцији дати надахнуће и снажан мотив за бољи и квалитетнији рад.

Драган Ивановић, главни и одговорни уредник

ЂЕ СЕ ШТО НАЛАЗИ

ВИЈЕСТ обиљежава 170 година од смрти Његоша	1. стр.	АКТИВНОСТИ НАШИХ УДРУЖЕЊА	
РИЈЕЧ УРЕДНИКА: ПРВИ БРОЈ ГЛАСИЛА „ВИЈЕСТ“ ОДЕ У ЈАВНОСТ	2 стр.	- Удружење у Ловћенцу прославило Дан независности Црне Горе	8. стр.
ТЕКСТ О ЊЕГОШУ	3-5. стр.	- Уна Мугоша „У Египат преко Ловћенца“	9. стр.
ХРОНИКА АКТИВНОСТИ НАШЕГ НАЦИОНАЛНОГ САВЈЕТА:		КУЛТУРА	
- Градоначелник Новог Сада угостио представнике нашег Савјета	6. стр.	- Феномен „Луча“ – живјети позориште	10-11. стр.
- У Палати Србије представљен приручник за рад Савјета	6. стр.	ВИСОКО ШКОЛСТВО	
- Покрајинском секретару уручен први број „Вијест-и“	7. стр.	- Студенти из Црне Горе у Новом Саду	12-13. стр.
- Директор Студентског центра Новог Сада примио нашу делегацију Националног савјета	7. стр.	СПОРТ	
- Директор СПЕНС-а примио делегацију Савјета	8. стр.	- Племенити и врхунски спортиста - Мошо Лучић	14. стр.
- У Врбасу обиљежен Дан независности Црне Горе	8. стр.	Пјесма: Са небеса лик нас гледа)	15. стр.
- Успјешна промоција црногорског туризма у Новом Саду	9. стр.	СПОНЗОР НАШЕГ ЛИСТА	
		- Фабрика уља “Банат”	16. стр.

Радивоје Раде Томов из Његуша - Петар II Петровић Његош

Оштри каменити врхови планине Ловћен, урањали су у тмурне јесење облаке. Снажни и мећавни вјетрови су хучали кроз дубоке кланце и појачавали грмљавину ловћенских муња, које су се укрштале, стварајући на небу пуно чудесних и дивних свјетлећих крстова. Тога дана, првог новембра 1813. године, на тренутак се раздвојише тешки оловни облаци и кроз њих се проби блистави Сунчев зрак. Тада се родио и на овоземаљски свијет дошао, Божјом промишљу, Радивоје Петровић, од мајке Иване и оца Тома Петровића, рођеног брата тадашњег црногорског митрополита Петра I.

Млади Радивоје или Раде, како су га иначе звали од милоште, био је од малена одређен да буде наследник свог чувеног стрица Петра. Тај беспримјерно тежак терет народних и државних брига, преузима на своја млада плећа, са својих седамнаест љета животне доби.

Примајући, у монашком чину, име Петар II, држећи у једној руци крст и архипастирску дужност, а у другој сабљу и косовски завјет, млади Радивоје – Раде Томов постаје нови духовни и световни владар, мале али чврсте, непокорне и поносне Црне Горе.

Његош – владика, ријетко кад има прилику, да служи службу вјерских обреда у црквеном олтару! Притиснут, скоро стално, неизмјерно великом турском силом, као и његов предак, владика Данило, водио је непрекидну и тешку борбу за слободу Црне Горе и њеног народа.

Његош – владар, почиње да уводи државну управу, да отвара школе и штампарију, да уводи судове, такорећи да ствара модерну државу, гдје је није било у таквом облику. Одмах на почетку своје владавине, више пута је одлазио у дипломатске посјете и преговарачке мисије, многим тадашњим европским дворовима!

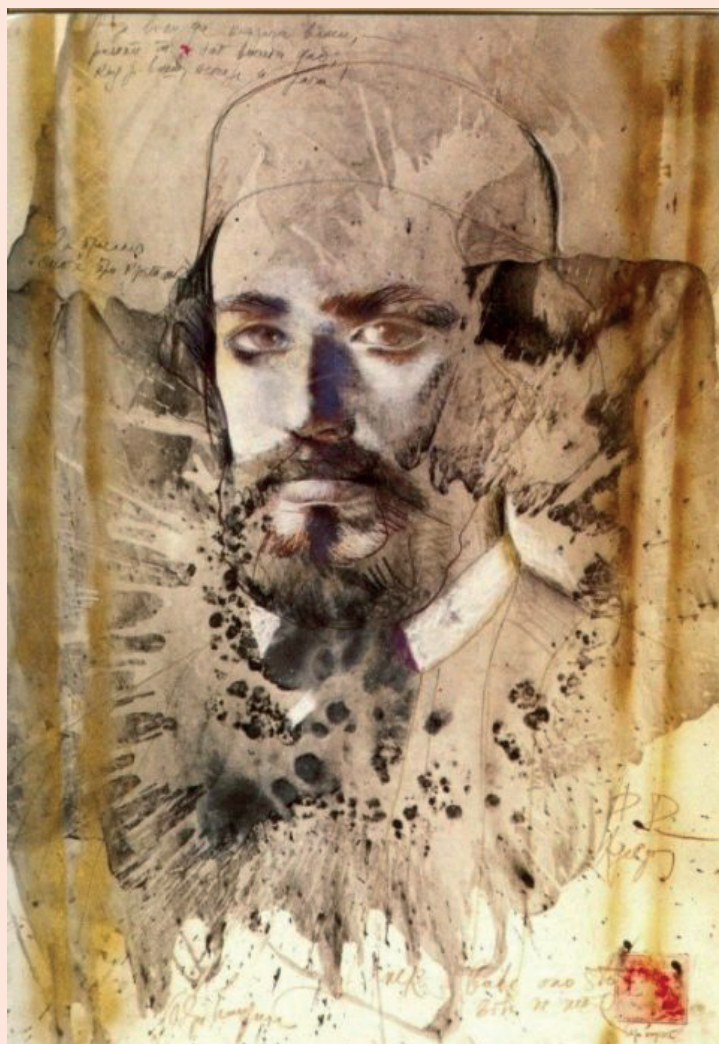
Говорио је француски, италијански, њемачки и руски језик. Захваљујући бритком уму, веома опширном и широко стеченом образовању, харизми и импозантном физичком изгледу, он успијева да у већој мјери побољша међународни углед и положај Црне Горе!

Договара и постиже разграничење територија са Аустријом и Турском. Заправо, он добија прећутно признање независности Црне Горе од стране тадашњих великих сила Европе!

Био је: „**Владар међу варварима и варварин међу владарима**“, како је често и сам о себи говорио. Ударио је темеље државности правно уређене државе Црне Горе.

Владао је нешто више од двадесет година, врло успјешно и био је последњи двоструки владар Црне Горе. По његовој сугестији се раздваја духовна и световна власт, већ одмах са књазом Данилом, као његовим наследником.

Иако су Његошеве владарске способности и дипломатски успјеси били веома значајни, о њима се, временом, све мање говорило, из простог разлога, зато што су његова књижевна дјела таквом силином заблистала, да је њихов огромни сјај засјенио рад и послове владара и владике са Цетиња.

Његош – пјесник, господар Црне Горе, мислилац и филозоф са Ловћена, са двадесет једном годином, објављује прва књижевна дјела: „Лијек јарости турске“ и „Пустињак цетињски“. Дјело „Слободијада“ завршава 1836. године, затим „Глас каменштака“ и „Огледало српско“. Од марта 1845. до октобра 1847. објављује трилогију: „**Луча микрокозма**“, „**Горски вијенац**“ и „**Лажни цар Шћепан Мали**“. Такође је написао значајан број кратких независних пјесама, као што су: „Орао и свиња“, „Младост“, „Ноћ скупља вијека“..., које свакако спадају у најљепше пјесме икада написане на дату тему!

Љубавна пјесма „Ноћ скупља вијека“, нађена је случајно, зађенута за његов широки појас, у часу када се Његош представио Господу.

Мало је познато да је Његош имао већи број написаних љубавних пјесама, али на жалост, из разумљивих разлога, с обзиром да је био владика, све их је, пред смрт спалио на огњишту, у присуству бана и војводе Новице Церовића. Тада је изговорио следеће ријечи: „Горите, горите, кости моје“.

Можемо само замишљати, на жалост, какво је непроцјењиво пјесничко благо уништено и спаљено на огњишту и тада занавијек изгубљено!

Раде Томов, као да је предвидио своју прерану смрт! По својој личној вољи, 1845. године наредио је, да се на Језерском врху Ловћена сазида мала црква (капела), коју је посветио своме стрицу Петру I и оставио последњу жељу и аманет, да буде сахрањен у тој црквици на каменитом и предивном Језерском врху Ловћена.

Тачно један дан пред свој тридесет осми рођендан, на Лучиндан, 31. октобра 1851. године, Његош се упокојио и предао своју намучену и племениту душу Господу. Тог дана је, велики пјесник, владика, владар и људски геније, отишао на небеса, али и у вјечни живот. Умро је тијелом, али не и духом.

Постао је бесмртан.

Тих дана, на Цетињу и околини, владало је страховито невријеме, праћено опет, олујним вјетровима и грмљавином. Због невремена, али више због бојазни да какви нечасни људи, ради одијела, не би оскрnavили Његошеве сјени, али и како су сами казивали: „Могли би му Турци кришом одрубити главу“, отац Томо, мајка Ивана и његова браћа и његов наследник, књаз Данило, одлучише да Његоша сахране привремено, у цетињски манастир. Његошеве сјени су 1854. године премјештене у гробницу капеле на Ловћену и тиме је била испуњена његова последња жеља, његова воља и **његов аманет Црногорцима!**

Али, авај, владар мученичког народа је и сам мученик. То остаје и онда и када напусти овоземаљски свијет. Тако су и Његошеве кости измјештане два пута са Ловћена и сахрањиване у цетињски манастир, а потом враћане на Ловћен. Први пут, 1916. године, због силе и обијести аустроугарских окупатора. Али, Његошеве сјени се враћају у обновљену и уређену капелу, 1925. године. Други пут од стране комунистичке антиправославне власти 1971. године, када је црква (капела) у потпуности срушена и умјесто ње саграђен масонско-фараонски објекат непримјерених размјера и изгледа од црног мермера, који уопште не одговара Његошевом духу, његовој личности не приличи једном владици! У то мермерно чудо, враћају се кости Његошеве, 1974. године. Дакле, то је била **шеста Његошева сахрана**, односно прецизније је рећи, његових посмртних остатака. Наравно, стални удари на Ловћен, као симбол слободе и такозвани српски Олимп, како су га прозвали многи угледни људи Балкана и тадашње Европе и на Његоша, као перјаницу и оличење вјечите борбе за слободу и независност нашег народа, нијесу наравно нимало случајни. Али то је једна друга прича. Но, свакако вјерујем да ће бити још Његошевих сахрана! Тако је то са великанима малих и страдалних народа.

Од 1974. године, активирана је Његошева клетва?! **Браћо Црногорци и браћо Срби**, морали бисмо се запитати, и то сви ми скупа, ко смо, гдје смо и какви смо то ми, када нијесмо испоштовали последњу жељу и аманет нашег великог генија, у којег се, ето, сви ми, здружено кунемо и са киме се сви ми, толико поносимо.

Петар II Петровић Његош, све нас, већ скоро педесет година, посматра са небеса, вјерујем, с великим незадовољством и разочарењем! Такође вјерујем, да је његов дух узнемирен и да није још увијек нашао свој вјечни мир! Запитајмо се мало, браћо моја?! То, нек свима нама буде на образ и на савјест!

Слава Богу и васколиком нашем роду! Желим вам свако добро и сваку срећу!

Живјела Србија и нек је вјечна Црна Гора!

**Аутор текста: Љубиша Ж. Војиновић – Мајсторовски
Нови Сад, 21. мај 2021. љета Господњег**

ОДА ЊЕГОШУ

Није лако оду написати,
и ријечи праве одабрати,
о Његошу и његовом лику,
мудрост треба, за так`у лирику!

За пјесника и ја неког важим,
па биране сад ријечи тражим,
те се ево, усуђујем смјело,
нешто рећи за његово дјело.
Иза тог` ћу, ја наума стати,
и о Њему, следеће казати!

**Свакако ћу покушат` некако,
но је Његош, далеко одмак` о,
ал` дакако, неће бити лако,
јер, он што је кроз стихове рек` о,
тешко, да ће поновити неко!**

У свом` вакту кад` је битисао,
вијенац је Горски написао,
бритким умом и уз помоћ Бога,
те, стихови од дјела овога,
сто, још више, седамдесет љета,
за народ су као књига света!
Надахнуће слободе му дају,
те` их људи са пажњом читају,
и ка` Његош, за довијек трају!

Е, зато ће и жив вјечно бити,
он се има` рашта и родити!

Овај човјек геније је био,
и дјелом је, све нас задужио,
и ако је кратко поживио,
мудрих ствари пуно је исприча,
његов живот велика је прича,
зато народ Његоша вјелича!

Све ријечи, које он изрече,
људску душу ко мелем лијече,
зато људи брзо` их прихвате,
јер духовну вертикалу прате.

Па, иако би` кратког` вијека,
много тога паметно је река`,
те је с` правом, тиме славу стека`!
Он је дика црногорског` рода,
ал` и понос српскога народа,
док је земље и небеског` свода,
дух ће Његов, међ` нама да хода!

Лучо сјајна, с` високог` Ловћена,
душо чиста, с` муком напаћена,
главо умна општеприхваћена,
нек` је теби пажња посвијећена,
од народа који си волио,
и у тешком времену водио,
коме стожер духовни си био,
све почести ти си заслужио!

„Умно зрно у бразди вријемена“,
расадниче правога сјемена,
вјечна зубљо витешког` пламена,
ти нам` даде искру из камена,
носио си голема бремена,
на та твоја широка рамена,
горостасу нашега племена!

Ти си Раде Томов са Његуша,
„жуч си и мед, смијешане куша“,
ал` док море у Боки пјенуша,
тебе народ црногорски слуша,
нек` у миру, почива ти душа!

Дође вакат да с` рачуни своде,
па се питам мој мили народе,
да је ово вријеме дочек` о,
шта би сада, нама Његош рек` о?!

Пита` би нас и то без дилема,
зашто цркве на Ловћену нема?!

Ко нам` вјеру овако угуши,
и ко цркву на Ловћену сруши,
шта то ђаво црвени уради,
и на мјесто капеле сагради?!
Кога од тад` Црногорци славе,
и одавно у ропцу се даве,
што крст прави, на Ловћен не ставе,
и што кости владици скрнавe?!

Још би пита`, шта се ово збива,
те, владика без крста почива?!

Рад` свег` тога, замолићу сада,
за опроштај Петровића Рада,
и владику и нашег` владара,
који дјела велика је ствара`,
да удахне поново слободу,
васколиком` српскоме народу,
и да снагу црногорском` роду,
да све муке на добро обрне,
и да цркву на Ловћен поврне!

Аутор: Љубиша Ж. Војиновић-Мајсторовски

„Мудар човјек је озбиљношћу, врлином и чистотом, себе начинио острвом, које никаква поплава не може потопити.“

Тибетански запис

Језерски врх на Ловћену, на Светог Василија Острошког 2021. љета Господњег

ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА НОВОГ САДА, МИЛОШ ВУЧЕВИЋ УГОСТИО ПРЕДСТАВНИКЕ НАЦИОНАЛНОГ САВЈЕТА

13. април 2021.

- О проблемима с којим се сусреће Национални савјет црногорске националне мањине разговарао сам данас са његовим представницима. Угостио сам потпредседника Националног савјета, господина др Благоја Марковића, Милуна Чуровића, члана Извршног одбора Националног савјета и Драгана Ивановића, секретара Националног савјета, а надам се да ће наш разговор уродити плодом“ -, ово су ријечи градоначелника Града Новог Сада, Милоша Вучевића, које су објављене на његовом Твитер налогу и отишле у јавност.

У име Националног савјета, потпредсједник др Благоје Марковић је упознао градоначелника Милоша Вучевића, Далибора Рожића, члана Градског вијећа за културу и Жарка Мићина, шефа кабинета, о раду и проблемима са којима се суочава Национални савјет.

Градоначелник је, уз велико одобравање и одушевљење нас представника Националног савјета, обећао максималну подршку Националном савјету у рјешавању програмских задатака.

Драган Ивановић

У ПАЛАТИ СРБИЈА ПРЕДСТАВЉЕН ПРИРУЧНИК ЗА РАД НАЦИОНАЛНИХ САВЈЕТА

14. април 2021.

У оквиру заједничког пројекта Европске уније и Савета Европе, „Промоција различитости и равноправности у Србији“, 14. априла 2021. године у Палати Србија представљен је „Приручник за рад Националних савјета националних мањина у Републици Србији“.

Сврха приручника је да буде корисно средство Националним савјетима националних мањина као вид подршке и помоћи у вршењу својих овлашћења.

Организатор окупљања са представницима Националних савјета је Министарство за људска и мањинска права и Канцеларија Савјета Европе у Београду.

Уводна излагања имали су:

- **Ивана Антић**, помоћница министра за људска и мањинска права и друштвени дијалог,
- **Надиа Ђук**, заменица шефа Канцеларије Савјета Европе у Београду,
- **Мирјана Максимовић**, Делегација Европске уније у Републици Србији, и
- **Борче Величковић**, предсједавајући Координације националних савјета.

Национални савјет црногорске националне мањине на овом скупу је представљао:

- **Милун Чуровић**, члан Извршног одбора Националног савјета.

Милун Чуровић

ПОКРАЈИНСКОМ СЕКРЕТАРУ УРУЧЕН ПРВИ БРОЈ ГЛАСНИКА „ВИЈЕСТ“

15. мај 2021.

У петак, 14. маја 2021. године, Покрајинском секретару за културу, јавно информисање и односе са вјерским заједницама, Драгани Милошевић, представници Националног савјета, потпредседник др Благоје Марковић, Милун Чуровић, члан Извршног одбора и Драган Ивановић, главни и одговорни уредник гласника „Вијест“, лично су предали први број тог листа.

Прелиставајући гласник, Покрајински секретар се веома похвално изразио за садржај гласника, његову техничку опремљеност и квалитет штампања првог броја.

Као што је рекао секретар, информисање на језицима националних мањина је један од најзначајнијих приоритета Покрајинске владе.

Секретаријат за културу и јавно информисање ће дати пуну подршку новооснованој редакцији и гласнику „Вијест“, самим тим што су све друге редакције тј. гласници на језицима националних мањина добили и материјалну подршку од Владе Војводине за 2021. годину, што није случај са гласником „Вијест“.

Истовремено, даће се и подршка Покрајинског секретаријата да се превазиђу почетни организациони проблеми у раду редакције гласника „Вијест“.

Драган Ивановић

ЗОРАН МАРТИНОВИЋ, ДИРЕКТОР СТУДЕНТСКОГ ЦЕНТРА НОВИ САД, ПРИМИО ПРЕДСТАВНИКЕ НАЦИОНАЛНОГ САВЈЕТА НА НАШ ЗАХТЈЕВ

15. април 2021.

У Новом Саду, 15. априла 2021. године, директор Установе Студентског центра Нови Сад, господин Зоран Мартиновић са својим сарадницима, Миленком Мијићем, замјеником директора Установе Студентски центар Нови Сад, Стеваном Лазаревићем, помоћником директора Установе за смјештај, примили су, на наш захтјев, делегацију Националног савјета црногорске националне мањине на челу са др Благојем Марковићем, потпредседником Националног савјета, Милуном Чуровићем, чланом Извршног одбора Националног савјета и Драганом Ивановићем, секретаром Националног савјета.

Тема разговора била је: положај и статус црногорских студената, држављана Црне Горе који студирају на Новосадском универзитету, а који су смјештени у Установи Студентски центар Нови Сад.

У врло коректном и садржајном разговору који смо водили, речено нам је да тренутно у Студентском центру Нови Сад борави 46 студената црногорских држављана из разних дијелова Црне Горе, који се школују и бораве у студентском центру под истим условима као и грађани Србије.

Република Србија је, за разлику од неких држава у окружењу, наставила да примјењује све оно што је било добро за бољи положај студената и њихово несметано учење на Универзитету у Новом Саду.

Договорили смо се да ћемо као двије стране на истом задатку, наставити разговор на ову тему.

Истовремено ћемо у нашем гласнику „Вијест“ пратити положај студената држављана Црне Горе, разговарати са успјешним студентима из Црне Горе који се школују на Новосадском универзитету, а бораве у Установи Студентски центар Нови Сад.

Драган Ивановић

ДИРЕКТОР СПЕНСА У НОВОМ САДУ УГОСТИО ДЕЛЕГАЦИЈУ НАЦИОНАЛНОГ САВЈЕТА

19. април 2021.

Директор спортског и пословног центра „Војводина“, популарног назива СПЕНС, господин Драган Милић је 19. маја 2021. године у Новом Саду угостио представнике Националног савјета црногорске националне мањине у Републици Србији.

Делегацију Националног савјета (НС) представљали су: др Благоје Марковић, потпредсједник НС, Милун Чуровић, члан Извршног одбора НС и Драган Ивановић, члан НС.

Др Благоје Марковић је упознао директора Спенса о раду Националног савјета и његовој функцији и значају за црногорску заједницу у Републици Србији.

Директор Спенса, господин Драган Милић је информисао представнике Националног савјета о раду спортског и пословног центра „Војводина“, по садржају, једног од највећих спортских центара у овом дијелу Европе. Нарочито у овим временима пандемије ковида 19, када су спортске активности а самим тим и привредне активности, сведене на најмању могућу мјеру, ради заштите од заражавања становништва а самим тим и спортиста који играју и тренирају различите спортске активности од појединачног до колективног спорта у овом велелепном здању у Новом Саду.

Посебна тема разговора је био захтјев представника Националног савјета за закуп пословног простора на Спенсу, за потребе Националног савјета и новоосноване Новинско-издавачке установе „Вијест“.

Директор Спенса је исказао задовољство што може да угости представнике Националног савјета, истакавши, да му је посебна част што може изаћи у сусрет и удовољити захтјевима својих гостију, представницима Националног савјета и понудити адекватан пословни простор.

Др Благоје Марковић

У ВРБАСУ ОБИЉЕЖЕН ДАН НЕЗАВИСНОСТИ ЦРНЕ ГОРЕ

21. мај 2021.

На заједничкој сједници у Врбасу 21. маја, чланови Националног савјета црногорске националне мањине у Србији и Удружења Црногораца Врбас, у просторијама Црногорског културног центра, обиљежили су Дан независности Црне Горе.

Тим поводом су и свим грађанима и грађанкама Црне Горе, предсједнику Црне Горе, Влади Црне Горе, Управи за дијаспору, као и Црногоркама и Црногорцима у Републици Србији, упутили најискреније жеље за успјех на свим пољима дјелатности.

Др Блажо Марковић

УДРУЖЕЊЕ ЦРНОГОРАЦА ЛОВЋЕНЦА ОБИЉЕЖИЛО ДАН НЕЗАВИСНОСТИ ЦРНЕ ГОРЕ

21. мај 2021.

Чланови Удружења Црногораца Ловћенца (УЦЛ) обиљежили су 21. маја Дан независности Црне Горе.

Уз пригодно дружење, чланови УЦЛ и њихови симпатизери пригодно су обиљежили 15 година од обнове независности црногорске државе. Овом приликом свим пријатељима Удружења подијељени су пригодни поклони са мотивима матице Црне Горе.

Удружење Црногораца Ловћенца уједно честита свим Црногорцима и Црногоркама уз поруку да понос, традиција, поштовање и слобода треба да утврде пут у свијетлу будућност Црне Горе.

Извор: mojacrnagora.rs

УСПЈЕШНА ПРОМОЦИЈА ЦРНОГОРСКОГ ТУРИЗМА У НОВОМ САДУ

26. мај 2021.

Владо Томашевић, Роберт Чобан и наш технички уредник Радомир Чубрановић

“Наши хотелијери и наша туристичка привреда на комплетном приморју али и на сјеверу припремили су атрактивне туристичке понуде које су и ценовно јако конкурентне”, рекла је **Маја Лијешевић**, директорица Туристичке организације општине Будва.

Ана Трипковић Марковић, директор Националне туристичке организације Црне Горе се похвалила да Црну Гору препоручује чињеница да је та земља безбедна дестинација и “да смо добили ознаку ‘safe travels’ која значи да смо на глобалном нивоу препознати као сигурна дестинација”.

Блажо Рађеновић, из Јавног предузећа за управљање морским добром је истакао: “Наш фокус је ове године искључиво на регион због епидемиолошке ситуације и због ње смо морали на нивоу предузећа да донесемо неке одлуке у интересу свих туриста који ће боравити на црногорском приморју”.

Битно је да је све је спремно за отварање нове љетње сезоне и након прошлогодишњег “локдауна” – туроператери и угоститељи једва чекају долазак гостију.

Иначе, туристи из Србије у Црну Гору ће на одмор моћи без PCR теста и без потврде о вакцинацији, а за улазак у земљу потребна је само лична карта или пасош.

Добро дошли у Црну Гору!

Радомир Чубрановић

УНА МУГОША “У ЕГИПАТ ПРЕКО ЛОВЋЕНЦА”

Млада Подгоричанка **Уна Мугоша** је дјевојка којој је ове године припала ласкава титула **MISS ECO MONTENEGRO 2020/21** и добила је прилику да представља своју државу Црну Гору на предстојећем такмичењу **MISS ECO INTERNATIONAL 2020/21**, које се одржава у граду Шарм ел Шеик у Египту.

Током пута за Египат, Уна је искористила слободно вријеме до лета и посјетила Удружење Црногораца у Ловћенцу у Војводини. Мугошу је на аеродрому у Београду дочекао **председник Народног удружења Црна Гора из Ловћенца Алекса Гиљен**. Приликом састанка, Мугоша је изразила велико задовољство пријемом, сходно чињеници да је први пут овдје, Мугоша је рекла да је Ловћенац заиста срце Црногорске дијаспоре и још једном се захвалила Председнику Гиљену на гостопримству.

Гиљен и Мугоша су током разговора говорили о могућем покретању такмичења **МИС ЦРНОГОРСКЕ ДИЈАСПОРЕ**, имајући у виду да имамо пуно прелијепих Црногорки у нашој дијаспори.

Председник Гиљен је у своје име и у име Николе Мухадиновића, председника Удружења Црногораца Ловћенца, који је заједно са господином Гиљеном био у функцији домаћина, на крају уручио поклон Уни књигу Слободана Б. Медојевића “Црногорско исељеништво кроз серијске публикације у XIX и XX вијеку”, пожелио јој висок пласман на предстојећем такмичењу и да на најљепши могући начин представи Црну Гору као еколошку љепотицу. Мугоша се захвалила на поклону и жељама уз обећање да ће ускоро поново посјетити Ловћенац.

Драган Мартиновић

ФЕНОМЕН „ЛУЧА“ – ЖИВЈЕТИ ПОЗОРИШТЕ

Позориште је одувјек било мјесто на којем су се окупљали таленти, а прије свега људи који срцем и душом припадају овој грани умјетности. Савремено вријеме донијело је одређене промјене у начину играња и разумијевања представа. Пандемија коронавируса на тренутак је прекинула активности позоришних посленика, али и натјерала све оне који своје слободно вријеме проводе на даскама које живот значе да се замисле и запитају – да ли су те даске одиста вриједне живота, односно да ли вриједи проводити живот на њима. Позоришни аматери су синоним за љубав и обрнуто, а оног тренутка када помислите на позориште међу првим асоцијацијама свакако је Драмски студио „Луча“ Културно-умјетничког друштва из Крушчића.

Феномен овог друштва тешко је описати. Преко пола вијека постојања КУД-а „Крушчић“ изњедрило је прегршт позоришних представа, од којих су неке остале упамћене као једне од најбољих које је свијет аматеризма у Србији изњедрио.

Драмски студио „Луча“ секција је Културно-умјетничког друштва из Крушчића. Од почетка свог дјеловања ово друштво на најбољи могући начин презентује црногорску културу, његује језик своје заједнице и својеврсни је чувар традиције свог народа. У селу које броји око 1500 становника ријетко које дијете није директно или индиректно учествовало у некој од секција КУД-а „Крушчић“, стога је значај овог друштва утолико већи.

И данас је КУД „Крушчић“ мјесто окупљања младих и старих, мјесто на којем се нижу успјеси и ствара добра атмосфера. Иако у тешким околностима руководство успјева да одржи ниво резултата, да ствара представе на понос свог мјеста, општине и црногорске заједнице у Србији.

Представом „Велика драма“ аматери из Крушчића освојили су срца свих љубитеља позоришта широм бивше Југославије. Иако са успјехом у оквиру друштва раде и дјечија, фолклорна и друге секције, може се рећи

да је успјех постављања „Велике драме“ заправо и успјех за сва времена, не само Културно-умјетничког друштва „Крушчић“, него и цијелог села.

Почело је прије више од пола вијека

Историја биљежи да је све почело „Хасанагиницом“, прије више од педесет година. Да би потом на сцену постављани комади попут „Бановић Страхиње“, „Николетине Бурсаћа“, представе „Марко Краљевић - Супер стар“, затим „Криви багрем“, „Камен за под главу“, „Микулина женидба“, „Само ви ајте, а ми ћемо гракат и арлаукат“, „Урнебесна трагедија“, „Атентат“, „Мушица“, „Анђела“, „Похвала лудости“, „Представа Хамлета у селу Мрдуша Доња“ и тако даље. У својој новијој историји КУД „Крушчић“ поноси се успјесима својих представа: „Велика драма“ (2006), „Атентат“ (1999), „Само ви ајте, а ми ћемо гракат и арлаукат“ (1996), са којима је побјеђивао на ФЕДРАС-у. Представе „Декамерон на сеоски начин“ и „Кочије љубави“ биљеже и учешће на Републичком фестивалу аматерских позоришта Србије, који се одржава у Кули. Од бројних представа треба поменути и „Дуго путовање у Јевропу“, „Телаву певачицу“, „Мирандолину“ итд. Свој највећи успјех КУД доживљава управо 2015. године, када са обновљеном „Великом драмом“ (у режији Дејана Цицмиловића) осваја прво мјесто на републичком фестивалу, а након тога постаје најбоља представа у региону. Свој четврти пласман међу осам најбољих представа у земљи, Драмски студио „Луча“ КУД-а Крушчић, остварује 2017. године са представом „Кањош Мацедронових“, такође у режији Дејана Цицмиловића. Након тога „Луча“ избацује две премијере – „Наслијеђе“ и „Огњиште“.

У крушчићком позоришту радили су многи познати редитељи који су, свако на свој начин, оставили трага на аматеризам у мјесту: Слободан Милатовић, Петар Ујевић, Радомир Драшковић, Јоаким Нађ, Драган Јаковљевић, Милан Караџић, Богомир Ђорђевић, Гвозден Ђурић, Марија Опсеница, Федор Попов, Дејан Цицмиловић и други...

Велика драма

- Крајем 2014, тадашњи секретар КУД-а, Славко Влаховић дошао је на идеју да би на сцену требало поново поставити комад Сенише Ковачевића, с обзиром на то да је осјећао да можемо урадити добар посао и направити још бољу "Велику драму" од оне која је изашла 2006. године. И био је у праву – каже Миладин Чепић, садашњи руководиоца КУД-а „Крушчић“.

Не само да је био у праву, већ је направљена једна од најбољих аматерских позоришних представа икада, а одједи њених играча не престају годинама после. Безмало 50 пута је одиграна у неколико десетина градова у Србији, Црној Гори и Босни и Херцеговини и исто толико пута награђена аплаузима.

- Још увијек осјећам ту енергију. Не постоје ријечи којима бих на адекватан начин могао описати како смо се осјећали док смо играли "Велику драму". Ми смо живјели комад. Били смо свјесни да у својим рукама имамо нешто велико, да смо направили представу о којој ће се говорити. Мали Крушчић тих мјесеци постао је центар аматеризма. Поносни смо на оно што смо урадили -, присјећа се сјајних тренутака глумац Никола Булатовић.

Редитељ Дејан Цицмиловић у више наврата говорио је о томе како је успјех „Велике драме“ видио на премијери, схвативши да су мјесеци рада на представи дали велики резултат.

Велика драма освојила је све могуће награде на смо-трама и фестивалима у Србији. Проглашена је најбољом представом на Фестивалу фестивала у Требињу (најбоље позоришне представе из бивших југословенских република), освојивши пет златних маски и то за најбољу представу, најбољу режију, за главну мушку улогу, епизодну улогу и награду жирија публике. У "Лучи" нијесу одустали од идеје да "Велику драму" поново поставе на сцену, уколико се за то створе услови.

Огњиште

Годинама, али и деценијама прије, КУД је на сцену постављао махом комедије. Последњих година тај тренд се мијењао, а поставком "Велике драме" дефинитивно и промијенио. Вођени чињеницом да им „леже“ историјске драме, Крушчићани 2020. премијерно приказују представу „Огњиште“, по тексту Жарка Команина. Поново је радња комада смјештена у период после Другог свјетског рата и још једном је утисак такав да су Крушчићани направили представу која долази до срца и душе свакога ко се нађе у публици. Животну драму породице Мркојевић на себи својствен начин препричава десет глумаца из ансамбла и још једном показују да је ријеч о врхунској позоришној екипи.

Нажалост, услед пандемије коронавируса, „Огњиште“ је приказано свега десетак пута, али је за то вријеме остварен и најбољи резултат на првој смотри аматерских позоришта „Витомир Вита Стефановић“ у Великој Плани, што је био и једини такмичарски наступ ове представе

у сезони. Добра вијест је да ће представа „живјети“, позоришним рјечником речено, јер је најављен наставак такмичења у аматеризму за 2021. годину.

„Живимо за позориште“

Руку на срце, времена за аматеризам никада нијесу била лака. Радити нешто из чисте емоције, а уз то бити феноменалан у исказивању те емоције, увијек је био лијек за тешка времена. И у вријеме када је све ишло као у сновима, и онда када су били ратови, па и данас када глобална пандемија на свој начин диктира темпо и ритам наших живота позориште је увијек било лијек. На мјесту руководиоца КУД-а „Крушчић“ данас је Миладин Чепић. Иако већ неколико година пензионер, не мања му ентузијазма да буде формални лидер друштва са озбиљном традицијом:

- Не могу рећи да је лако, али нема одустајања. Док год постоји и један човјек у Крушчићу којем је стало да позориште постоји у нашем селу, морамо се борити. На то нас обавезују све награде које смо освојили, сваки аплауз који смо добили и свака пјесма којом смо прославили наше побједе. Обавезују нас и они који су прије нас били на даскама које живот значе, а није их било мало. У нашој екипи има људи различитих профила и професија, различите старосне доби и различите националности. Али кад станемо на даске, кад се угасе свијетла у сали и остану рефлектори и ми са једне и публика са друге стране, онда смо сви као један. Онда ијекавица постане наш природни изговор-, уз дозу шале саопштава нам Чепић како изгледа када сте дио КУД-а.

- Ми смо много ствари урадили. Да не набрајам ко је све био на мјесту на којем сам ја данас, свакако да је Славко Влаховић један од најзаслужнијих због тога што и данас постојимо. Наравно, наши чланови су срце и душа КУД-а, без њих не би било ни нас. Оно што нам недостаје јесте стабилан извор финансирања. Ми немамо запослене, код нас нема ама баш нико ко за свој посао добија новац. И као такви ми смо постали прваци државе, и неколико пута били међу најбољим представама у региону. Надам се да ће доћи вријеме када ћемо знати да сваке године на рачуну имамо довољно новца да урадимо пројекат и да не размишљамо о томе хоћемо ли успјети да платимо рачуне и обезбједимо неко путовање. Сигуран сам да смо то заслужили. Имамо подршку државе Црне Горе, Националног савјета црногорске националне мањине и Општине Кула, али и даље немамо стабилне финансије за оно што желимо. А желимо да наставимо да реализујемо пројекте на понос свих мјештана, а прије свега црногорске заједнице у Србији-, закључује Чепић.

Последњих дана шушка се да ће и позоришни аматери назад на даске. То би значило да ће и "Луча" упалити своје моторе. Они кажу да имају још много тога да покажу, а свима нама преостаје једино да им вјерујемо. А како им и не бисмо вјеровали...

Никола Булатовић

СТУДЕНТИ ИЗ ЦРНЕ ГОРЕ У НОВОМ САДУ

Чланови Националног савјета црногорске националне мањине у Србији, др Блажо Марковић – потпредседник, Драган Ивановић, директор и главни и одговорни уредник гласила “Вијест” и Милун Чуровић – члан Извршног одбора, били су у посјети Студентском центру у Новом Саду. Директор Зоран Мартиновић даје нам важан податак – 46 студената из Црне Горе станује у студентским домовима у Новом Саду и студира на факултетима Универзитета у Новом Саду, под једнаким условима са студентима из Србије.

Ваш новинар др Благоје Марковић и студенти Марија Дашић, Перовић Лука и Марија Костић

То је податак који нас је искрено обрадовао и вратио у вријеме заједничке државе, наших студентских дана и безбрижне младости.

Трагом те вијести, посјетили смо студентски дом “Цар Лазар” на Лиману гдје су нас љубазно дочекали управник дома Жељко Деспотовић, мој земљак из Пљеваља и помоћник директора Студентског центра, Стево Лазаревић.

Упознали смо и троје студената, станара дома: **Луку Перовића** студента историје са Цетиња, једног од пет синова Протојереја-ставрофора Гојка Перовића, цетињског пароха и ректора цетињске Богословије, **Марију Дашић** из Подгорице, студенткињу социологије и **Марију Костић** из Никшића, студенткињу геодезије. Примили су нас и у својој комфорној студентској двокреветној соби са предсобљем и купатилом. Обишли смо и изванредно опремљену библиотеку за учење.

Лука, реци нам о намјери тебе и твог брата Матије, студента социологије, да дођете на студије у Нови Сад, да станујете у студентском дому, као и услове за упис на факултет за студенте из Црне Горе?

- Одговарало ми је да се удалим од родног града и да се осамосталим. Прошао сам успјешно пријемни испит и ушао на буџет па сам конкурисао за дом како бих финансијски олакшао себи и мојима. Брат Матија, у сличној жељи долази у Нови Сад и оба се усељавамо у дом.

Спомен-биста Петру II Петровићу Његошу која се налази у Универзитетском кампусу у Новом Саду

Да ли су ти услови били отежавајући у односу на услове студената из Србије?

- Што се тиче услова за упис за студенте који долазе из Црне Горе, нисам имао никаквих потешкоћа, како са уписом, тако и са добијањем дома. Једнако сам третиран као студенти из Србије.

Рекао си да студираш историју. Старо је правило да се студенти не питају за испите, само ми реци која си година и да ли имаш намјеру да по завршетку основних студија, наставиш мастер или докторске?

- На историји сам прва година студија. За сад немам планова везаних за мастер или докторат. Трудим се да завршим основне студије како треба и на вријеме, а што се осталог тиче, о том потом. Брат је трећа година, пар испита га дијели од четврте, па му мастер студије звуче интересантно и изводљиво.

Пошто нам је Лука испричао о факултетским условима, Марију Дашић ћу питати о студентском смјештају.

Марија, ти и Лукин брат студирате социологију. Волио бих да мени и нашим читаоцима у Србији и Црној Гори, кажеш да ли од почетка студија станујеш у дому, да ли си задовољна смјештајем и под којим си условима у односу на студенте из Србије могла да конкуришеш за дом?

- У првој години студија сам живјела у приватном смјештају. Сада, као студент друге године, конкурисала сам за дом и добила мјесто у дому “Никола

Тесла”. Веома сам задовољна смјештајем. Сви студенти Универзитета у Новом Саду, чије се школовање финансира из буџета Србије, имају подједнака права да конкуришу за студентске домове. Ово значи да ја, као студенткиња која долази из Црне Горе, имам подједнака права на конкурисање за дом као и било који други студент из Србије. Студенти из региона се рангирају заједно са својим колегама из Србије на заједничкој, обједињеној листи. Основни критеријум за рангирање јесте просјек остварен у току студија и број положених испита изражен у ESPB бодовима. С обзиром да је дом у којем ја живим најновији и има најбоље услове, критеријум за улазак у овај дом јесте остварен просјек већи од 9,00 у току студија.

Још једна Марија је мој саговорник, такође становник истог студентског дома. Марија Костић своје студентске дане, као и њена сестра од стрица, проводи у Новом Саду.

Марија, како је тебе и твоју сестру “дочекао и примио” Нови Сад као Омладинска престоница Европе 2019. и Европска престоница културе 2021?

- Моја сестра и ја стигле смо у Нови Сад први пут 2017. године. Тад, као ни сад, нијесмо вјеровале да ће нас град одушевити и за кратко вријеме освојити наша срца. Отворити врата Новог Сада и закорачити у његову историју, која и данас живи кроз импресивне грађевине, споменике и утврђења, није ни мало једноставно.

Како адекватно дочарати град са душом Војводине и репутацијом античке Атине?

- Уживале смо у Новом Саду од првог тренутка кад смо стигле. Упутили су нас да му треба прићи са Петроварадина, видјети га и доживјети цијело, као

на длану, а затим се спустити низ улицице и осјетити прави темперамент Новосађана. Већ четири године студирамо у Новом Саду и живимо у студентском дому. Задовољне смо цијенама и условима живота. Град је идеалан за студирање прије свега због тога што је Универзитет у Новом Саду једно од највећих научних и образовних сриједишта у централној Европи. Покривајући све области науке и високог образовања пружа широк спектар могућности и усавршавања стеченог знања. Када смо дошле, нијесмо могле ни претпоставити да ћемо бити тако лијепо прихваћене јер долазимо из малог мјеста. За вријеме колико боравимо у Новом Саду, доживјеле смо веома пријатно искуство које ће обиљежити наш живот.

Др Блажо Марковић

ПЛЕМЕНИТИ И ВРХУНСКИ СПОРТИСТА – МОШО ЛУЧИЋ

Племенити – јер се пронашао у племенитој вјештини џудо спорта, а врхунски јер је постигао у овом спорту врхунске резултате, којима се може похвалити мали број спортиста а посебно џудиста на значајним такмичењима попут свјетских, европских, медитеранских, балканских и државних првенстава оне Југославије. Са својим одличјима, Момир-Мошо Лучић је ушао међу легенде овог спорта.

Мошо Лучић је рођен 1949. године у Горанском у општини Плужине, Црна Гора. Основно и средње образовање је стекао у Никшићу, а студије уписао 1969. године у Новом Саду. Горштакчи менталитет и упорност које је поседовао Мошо, помогли су му да оствари врхунске резултате, иако је, неки би рекли касно, овим спортом почео да се бави тек у 20. години живота.

Џудо клуб „Студент“ из Новог Сада, који је био у Првој лиги, имао је потребу за борцем у тешкој категорији. Избор је пао на Мошовог друга, Буда Зарубицу, горостаса са Жабљака, али Будо је инсистирао да са њим у клуб уђе и његов најбољи друг Мошо. Тако је Мошо Лучић ушао у свијет џудоа и постао симбол овог спорта. Након само пола године тренирања освојио је прву медаљу на првенству Војводине. На том наступу запао је за око Светозару Михаиловићу-Дражи, тренеру џудо клуба „Славија“. Знао је да је популарни Дража, како су звали Светозара, био оснивач џудоа у Црној Гори и један од најпознатијих тренера Југославије.

Мошо прелази да се такмичи за овај веома познати клуб, који је тада имао изузетно квалитетну екипу која се такмичила и била у самом врху Југославије, са својим такмичарима Чихијем, Малешом, Константинодисом, и талентованим младим џудистима Славком Обадовим и Павлом Бајчетићем.

Мошо је тренирајући највише волио да за спаринг партнере има Обадова и Бајчетића, од којих је много научио, нарочито водећи рачуна о одбрани. Ова трочлана екипа се највише дружила и на такмичењима и у приватном животу. Захваљујући њима, „Славија“ осваја три екипне титуле првака Југославије и више националних купова.

Као стандардни репрезентативац Југославије, осваја прву (бронзану) медаљу на првенству Европе у Лиону у Француској 1975. године. У Бриселу на студентском првенству свијета, за репрезентацију осваја сребрну медаљу.

Почев са првенством Војводине 1971. године у Новом Саду, касније на бројним првенствима Југославије, Мошо као сениор осваја укупно 13 медаља – седам златних, једну сребрну и пет бронзаних.

У то вријеме бити првак Југославије, такмичити се и побјеђивати такве асове као што су Горан Жувела, Радомир Ковачевић, Павле Бајчетић, Ранко Мирановић, Рајко Кулиш и Славко Обадов, имало је своју посебну тежину.

Посебно треба истаћи Мошову побједу над Гораном Жувелом на првенству Југославије у Марибору, када је Жувела био европски првак, и тада Мошо у овом спорту постаје двоструки првак у категорији од 93 килограма.

Поред наведених успјеха, остварује велики успјех на сениорском првенству Европе у Кијеву, гдје осваја бронзану медаљу. Својим оствареним резултатима испуњава норму за наступ на Олимпијским играма у Монтреалу 1976. године. Нажалост, у припремном периоду на предолимпијском турниру у Милану, добија тешку повреду вратног пршљена. Због те повреде не наступа на Играма, а спортску каријеру завршава много, много раније него што је планирао. За тако кратко вријеме бављења спортом, на основу резултата које је постигао, сврстава се међу најуспешније џудисте свих времена оне Југославије.

Мошо Лучић

Мошо, више не као такмичар, наставља успјешну каријеру као спортски радник. Више година био је у управним одборима џудо клуба „Славије“, Џудо савеза Војводине и Југославије, а први је џудиста из Војводине који је положио за лиценцу међународног џудо судије. Судио је више европских првенстава, а десет година био је предсједник судијске комисије Џудо савеза Југославије и Србије.

У титулама поред истакнутог можемо истаћи да је Мошо Лучић мајстор џудо спорта „8. дан“ и носилац највећих спортских признања Војводине – „Спартакова награда“ и златна значка СОФК-е. Новинари листа „Спорт“ су му додијелили признање Спортске легенде, а ту су и многа друга признања, захвалнице и дипломе.

Мошо Лучић данас ужива у плодовима своје спортске каријере, у граду који му је пружио руку и који је поносан на свога грађанина и бившег спортисту – Новом Саду.

СА НЕБЕСА ЛИК НАС ГЛЕДА

Са небеса лик нас гледа,
Што мислимо, што чинимо,
Да ли нам то понос не да,
Да се себи приближимо.

У вјекове што одзвања,
Свака ријеч записана,
Да је никад доста знања,
И чињења одабрана.

Да спознамо што је важно,
Од кукоља жито дијели,
И не губи непролазно,
Но се радује и весели.

А све је забиљежено,
Да свак' сазна и препозна,
У дјелима опјевано,
У Луча нам микрокозма.

Гдје мудрости ниче здјенац,
Над Ловћеном обасјаним,
Говори нам "Горски вијенац",
Свима знаним и незнаним.

За живота земаљскога,
Вјечном борбом зла и добра,
Вјерујући у онога,
Што по Земљи све нас побра.

Чаробнијем пером вођен,
Свом поријеклу почаст ода,
Љуби камен 'дје је рођен,
У сјећања свога рода.

Радмила Тагић

СПОНЗОР

Fabrika ulja
Banat

*Cvet
Banata*

jestivo rafinisano biljno
ulje suncokreta

